

4

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 20/1/2013

Οι βιολογικοί καθαρισμοί σε νέες περιπέτειες

ΟΥΤΕ ΕΝΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΔΕΝ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΘΗΚΕ ΜΕ ΣΔΙΤ ΑΓΩΝΑΣ ΔΡΟΜΟΥ ΓΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ 1 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΕΣΠΑ

Του **ΑΡΓΥΡΗ ΔΕΜΕΡΤΖΗ**

ΝΑΥΑΓΕΙ οριστικά το πολυδιαφημισμένο σχέδιο προώθησης με μεθόδους Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) των έργων βιολογικών καθαρισμών και αποχέτευσης, συνολικά σε περισσότερους από 200 παράκτιους οικισμούς και σε μεγάλες και μικρότερες ελληνικές πόλεις. Το βάρος πέφτει πλέον στην προώθηση των συγκεκριμένων έργων διαχείρισης αστικών λυμάτων, ως συγχρηματοδοτούμενων δημόσιων έργων.

Μεγάλος αντίπαλος αναδεικνύεται η κακοδαιμονία, που εξακολουθεί να επικρατεί, τόσο στο κεντρικό κράτος όσο και στους δήμους και τις περιφέρειες της χώρας, όσον αφορά τις αναθέσεις και την παραγωγή των έργων. Ο αγώνας δρόμου, τώρα, της πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου Περιβάλλοντος, με κεντρικό πρόσωπο το γενικό γραμματέα ΠΕΚΑ Σωκράτη Αλεξιάδη που έχει επωμιστεί την αρμοδιότητα, είναι στα περίπου τρία χρόνια που απομένουν μέχρι την ολοκλήρωση της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου του ΕΣΠΑ, το 2015, να ξεπεραστούν παλαιά και νέα εμπόδια, ώστε να υλοποιηθούν τα έργα και να μη «βουλιάξουν» στα λύματα οι διατιθέμενοι πόροι, συνολικού ύψους άνω των 1 δις. ευρώ.

Τα τρία τελευταία χρόνια από τα 200 προβλεπόμενα έργα βιολογικών καθαρισμών και αποχέτευσης, περίπου τα 100 σε περιοχές όλης της χώρας βρίσκονται υπό δημοπράτηση, ως δημόσια έργα με κοινοτική συγχρηματοδότηση. Και από αυτά, πάνω από τα μισά, δηλαδή 50 με 60 έργα βιολογικών καθαρισμών και αποχέτευσης, ακόμη δεν έχουν ξεκινήσει, καθώς βρίσκονται στα γρανάζια δικαστικών εμπλοκών και εργολαβικών ενστάσεων.

Όσο για την εμπλοκή ιδιωτών στα έργα, είναι αξιοσημείωτο ότι την τελευταία τριετία, παρ' ότι δόθηκε βάρος σε προτάσεις εγχώριων και ξένων, κυρίως Γερμανών και Ισραηλινών βιομηχάνων και κατασκευαστών, οι σχετικές εξαγγελίες και σχεδιασμοί του υπουργείου Περιβάλλοντος

Ανδρέας Ανδρεαδάκης

Σωκράτης Αλεξιάδης

Βρήκαν τοίχο στο σύστημα παραγωγής δημόσιων έργων

Στις παθογένειες που χαρακτηρίζουν την παραγωγή των δημόσιων έργων αποδίδει ο Γιώργος Βλάχος, πρόεδρος του Συνδέσμου Ανωνύμων Τεχνικών

Γ. Βλάχος

Εταιρειών (ΣΑΤΕ), το γεγονός ότι τα τελευταία τρία χρόνια έχουν μπλοκάρει περισσότερα από 100 έργα αποχέτευσης και βιολογικών καθαρισμών σε όλη τη χώρα. Ο ίδιος τονίζει ότι παράλληλα με τις προσπάθειες που καταβάλλονται το τελευταίο διάστημα από την πολιτική ηγεσία του υπουργείου Περιβάλλοντος, για την προώθηση των έργων και την αξιοποίηση των πόρων του ΕΠΠΕΡΑΑ του ΕΣΠΑ, χρειάζονται και παρεμβάσεις στη διαδικασία παραγωγής των έργων.

Ο Γ. Βλάχος εντοπίζει τις παθογένειες και παρουσιάζει τρεις βασικές προτάσεις του ΣΑΤΕ για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα, ως εξής:

1 Κατάργηση του μεικτού συστήματος ανάθεσης των έργων, δηλαδή με μελέτη-κατασκευή και αξιολόγηση. Για παράδειγμα, το έργο διαχείρισης λυ-

δεν απέδωσαν καρπούς. Μέχρι σήμερα δεν υπάρχει ούτε ένα αποχτετευτικό έργο στη χώρα που να δρομολογήθηκε με σύμβαση παραχώρησης, ως ιδιωτική επένδυση.

Ουρές ανεκτέλεστων

Η ιστορία των έργων αποχέτευσης και βιολογικών καθαρισμών, που «συναγωνίζεται» το άλλο μεγάλο άγος των παράνομων χωματερών και της κακοδιαχείρισης των απορριμμάτων σε γκριζα πεδία, όπως αυτά της διασπάθισης πόρων, περιβαλλοντι-

κής επιβάρυνσης αλλά και επιβληλής ποινών και προστίμων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ξεκινάει από την προηγούμενη δεκαετία. Υπάρχουν μεγάλες ουρές ημιτελών και ανεκτέλεστων έργων από το Β' και το Γ' ΚΠΣ.

Για τη χρηματοδότηση της ολοκλήρωσης των παλαιών και την κατασκευή των αναγκαίων νέων έργων το υπουργείο Περιβάλλοντος έχει δεσμεύσει πόρους, συνολικού ύψους άνω των 1 δις. ευρώ στο Ειδικό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΠΠΕΡΑΑ) του ΕΣΠΑ.

μάτων της Αμαλιάδας προωθείται με το μεικτό σύστημα, με συνέπεια για το έργο του βιολογικού καθαρισμού, προϋπολογισμού 2 εκατ. ευρώ, οι διαδικασίες αξιολόγησης και επιλογής αναδόχου να διαρκούν διάστημα άνω των δύο ετών, ενώ παράλληλα κινούνται οι διαδικασίες για το έργο αποχέτευσης στον ίδιο δήμο, προϋπολογισμού 10 εκατ. ευρώ, με τη μέθοδο μειοδοσίας. Τα δύο έργα και οι διαδικασίες ανάθεσης πρέπει να αποσυνδεθούν, λέει ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ και αποδίδει την επιμονή να διατηρούνται αυτές οι διαδικασίες σε «υπόνοιες έως βεβαιότητες» για αδιαφανείς και περιέργες επιλογές των αναθετουσών αρχών.

2 Ηλεκτρονική δημόσια κλήρωση των μελών των επιτροπών ανάθεσης. Το μέτρο είχε ετοιμαστεί από το υπουργείο Δημοσίων Έργων επί υπουργίας Δημήτρη Ρέππα, αλλά έμεινε στα συρτάρια για προφανείς λόγους.

3 Περιορισμός του συστήματος ανάθεσης με μελέτη-κατασκευή στις τελείως απαραίτητες περιπτώσεις, αλλιώς έχει αποδειχθεί ότι είναι σε μεγάλο βαθμό διαβλητό και η εκτεταμένη εφαρμογή του οδηγεί σε προβλήματα.

Πρόκειται για πόρους που πρέπει να απορροφηθούν έως το 2015. Η απορρόφηση των διατιθέμενων πόρων κυμαίνεται μέχρι τώρα σε χαμηλά επίπεδα της τάξης του 35%, ενώ η πορεία των έργων διαχείρισης αστικών λυμάτων χαρακτηρίζεται από όλες τις παθογένειες που πλήττουν τα προγράμματα του ΕΣΠΑ. Δηλαδή τις υπερδεσμεύσεις έργων, τη χαμηλή ροή δημόσιας χρηματοδότησης, τους μεγάλους κινδύνους απέναντι των έργων, τις ατελέσφορες διαδικασίες διαγωνιστικών αναθέσεων κ.ά.